

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐσίωπα. Ἡ Μαρκέλλα ἐζήκο λούθει κλαίουσα, ὀρθία, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ συρταρίου καὶ τὸ μικρὸν τῆς σῶμα ἐσεῖετο ὑπὸ τῶν λυγμῶν.

Ἡ πλύντρια ἐλθοῦσα πλησίον αὐτῆς, ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς.

— Μὴ κλαίεις, τῆ εἶπε, καὶ πονεῖ ἡ ψυχὴ μου.

— Νὰ τὰ κέρδη σου! ἀνεφώνησεν ἡ φαρμακέμπορος ἐρηγνυμένη καὶ αὐτῆ. Κάμε καλὸ, στερήσου τὰ πάντα, κινδύνευε τὸ ἔχει σου, γιὰ νὰ εἶν' ἀχάριστοι ἐκεῖνοι πού τους κάνουν τὸ καλὸ, καὶ νὰ ἔχῃς καὶ τοὺς ξένους νὰ ἀνακατώνωνται ἔς τὰ πράγματά σου.

Δὲν ἐπέμεινε πλειότερον ἡ κυρὰ Ζαλίνη, ἀλλ' ἐξῆλθεν ἡσύχως ἐκ τοῦ καταστήματος, καταλιπούσα τὴν κυρίαν Φαβροῦ λέγουσαν καὶ αἰτιωμένην. Τὴν ἐγνώριζεν δὲ ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ θυμὸς τῆς δὲν διαρκεῖ πολὺ.

Ἄντι δὲ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἡ πλύντρια κατηυθύνθη πρὸς τὸ χρηματιστήριον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ πρῶτον λεωφορεῖον ὅπερ ἀπήρχετο εἰς τὸ Πασσύ. Φθάσασα δὲ πρὸ μικρᾶς οἰκίας κειμένης πρὸς τὸ βᾶθος κήπου ἐστάθη πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς πύλης καὶ ἐσήμανε. Γρατῖα τῆς προσελθοῦσα ἤνοιξε.

— Μέσα εἶνε ἡ κυρία; ἠρώτησεν ἡ κυρὰ Ζαλίνη.

— Μάλιστα, εἶπεν ἡ γρατῖα, κοπιάστε.

Καὶ εἰσῆθεν εἰς τὸ ἀμμόστρωτον κηπάριον ὅπερ ἦτο κομψότατον καὶ καθαρότατον.

(Ἄκολουθεῖ.)

ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Τὸ μὲν αἰ τελευταῖαι ἐν τῇ πρωτεύουσῃ πυρκαϊαὶ καὶ ἰδίαι ἢ ἐν τοῖς ἀνακτόροις συμβᾶσα, καθ' ἣν ἀπεδείχθη τέλειον ἡ γυμνότης τοῦ πυροσβεστικοῦ ἡμῶν σώματος, τὸ δὲ ἡ ἀποστολὴ εὐπαιδέυτου ἀξιωματικοῦ πρὸς σπουδὴν τῆς ὀργανώσεως τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων μόνον τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Βρυξελλῶν, ἐγένοντό μοι ἀφορμῆ, διαμένοντι ἐν Βερολίῳ, νὰ σκιαγραφήσω ἐν τῇ Ἐστία τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τῆς γερμανικῆς πρωτεύουσας. Ἐλπίζω ὅτι μετ' ὄλην τὴν ξηρότητα τοῦ θέματος μετ' ἐνδιαφέροντος θ' ἀναγνωσῶσιν αἱ σημειώσεις αὗται, ἀποδεικνύουσαι, ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἀμφισβητήται σήμερον ἡ ὑπεροχὴ τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης, ἥτις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ παραστάσεως εἰσχωρήσασα ἀνεμόρφωσε καὶ διοργάνωσεν αὐτοὺς ἐπὶ βᾶσει ἐπιστημονικῶν, ἐν τούτοις εἶνε γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, ὅτι ἡ πρωτεύουσα τούλαχιστον τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας δύναται σήμερον νὰ ἐπιδείξῃ πυροσβεστικὸν σῶμα, οὔτι-

νος δὲν ὑπάρχει ἐφάμιλλον ἐν Εὐρώπῃ καὶ τοῦ ὁποίου ἡ τελειότης ἔφθασεν ἀληθῶς εἰς τὸ ἀπροσπέλαστον.

Καὶ ὅμως πρὸ τεσσάρων δεκαετηρίδων οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐν Βερολίῳ, ὅχι μόνον ἐκ τῆς σημερινῆς τελειότητος, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἢ τῆς βᾶσεως ἥτις παρήγαγε τὴν ἰσχύουσαν ὀργανώσιν. Μέχρι τοῦ 1850 ἕκαστος πολίτης εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἶνε καὶ πυροσβέστης. Ἀλλὰ καθὼς ὅλοι οἱ τοιοῦτοι εἶδους ὀργανισμοί, οὓς δὲν διακρίνει τὸ μόνιμον, φέρουσι πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς χαλαρότητος ἂν μὴ τῆς παραλυσίας, οὕτω καὶ ἡ τότε ἰσχύουσα πυροσβεστικὴ ὑποχρέωσις τῶν πολιτῶν ἐναυάγει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ πρωσσικοῦ κράτους, ὅπερ ὑπῆρξεν ἡ κοιτίς τοῦ μονίμου στρατοῦ, ὑφίστατο, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα, τὴν ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν προχείρως στρατολογηθείσης ἐθνοφυλακῆς.

Πρῶτος ὁ Skabel, μηχανικὸς ἐπιθεωρητῆς τοῦ μεταξὺ Βερολίνου καὶ Στέτιν σιδηροδρόμου, ἀνέλαβε τῷ 1851 τὴν ὀργανώσιν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος, ὅπερ ἔκτοτε μέχρι πρὸ δεκαετίας ὑπήγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς δημαρχίας τοῦ Βερολίνου ὁ Skabel καίπερ συντάξας τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα εἰς εἶδος στρατιωτικῶς πῶς ὀργανισμένου σώματος, ἀφῆκε τοὺς πυροσβέστας πάντοτε δημοτικούς ὑπαλλήλους καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἐκέκτηντο οὗτοι τὴν ἀκρίβειαν καὶ ταχύτητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἣν θαυμάζομεν σήμερον διὰ τοῦ εἰσαχθέντος καθαρῶς στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς αὐστηροτάτης πειθαρχίας ἐπιτευχθεῖσαν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸν Skabel ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐσύστησε σῶμα πυροσβεστικὸν μόνιμον καὶ ἐφρόντισε νὰ τὸ ἐφοδιάσῃ διὰ τῶν ἐντελεστέρων μηχανημάτων τῆς ἐποχῆς του. Ἐν τούτοις τὸ καταστρεπτικὸν τῶν πυρκαϊῶν ἐξηκολούθει, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ διότι ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ διανομὴ τῶν πυροσβεστικῶν ἦν τόσον ἀνεπαρκῆς, ὥστε καίτοι οἱ ὀδοκαθαρισταὶ ἐστρατολογούντο καὶ ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ συντρέχωσιν εἰς τῶν ἀντλιῶν τὴν κίνησιν καὶ τὰς ἄλλας βοηθητικὰς ἐργασίας, οὐχ ἦσαν δὲν ἠδύνατο νὰ βοηθήσωσιν εἰς ἄλλα σπουδαιότερα ἀποτελεσματικῶς, ὄντες ἀγύμναστοι, καὶ οὕτω δι' ἀνεπάρκειαν ἐξησκημένων πυροσβεστικῶν τὸ πῦρ ἀπέβαινεν ἐκάστοτε ὀλέθριον, διότι ἢ οὐδέποτε ἐπρολαμβάνετο ἢ ἐξάπλωσις αὐτοῦ, ἢ σπανίως περιστέλλοντο αἱ μεγάλαι διαστάσεις, ἀς ὑπεβῆθαι τὸ ὀλιγάριθμον τῶν ἀνδρῶν. Τοιαῦτα θλιβερὰ ἀποτελέσματα παρεκίνησαν ἐπὶ τέλους τὴν πρωσσικὴν κυβέρνησιν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς δημαρχίας τοῦ Βερολίνου εἰς τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος. Ταύτης δὲ προβαλοῦσης ἔλλειψιν τῶν πρὸς ἀναδιοργάνωσιν αὐτοῦ μέσων, ἡ κυβέρνησις ἀπε-

φάσισε νὰ χορηγήσῃ πρὸς τοῦτο δαπάνην 35 χιλιάδων ταλλήρων ἐτησίως, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τεθῆ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς διοικήσεως. Ἐκτοτε δὲ ἀποτελεῖ τμήμα τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας.

Ἄλλ' εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ αὐτοκράτορος ὀφείλεται κυρίως ὁ σήμερον στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς. Ὁ δαρνοστεφὴς γέρον ἐξελέξατο μεταξύ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἓνα τῶν μᾶλλον εὐπαιδευτῶν ἐκ τῶν τεχνικῶν σωμάτων, τὸν ταγματάρχην κ. Witte, διακρίθοντα ἐπ' ἀνδρείᾳ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἰδιαιτέραν ἐπιδειξάμενον διοργανωτικὴν εὐφυίαν καὶ ἐπίδοσιν εἰς μηχανικὰ ἔργα. Οὗτος παρακληθεὶς νὰ θυσιάσῃ τὸ στρατιωτικὸν του στάδιον εἰς τὴν ἐξόχως τιμητικὴν δι' αὐτὸν ἐκλογὴν, ἐζήτησεν ἐξάμνηνον ἀδειαν πρὸς μελέτας καὶ παρηκολούθησεν ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του, διέκρινε τὰς ἑλλείψεις αὐτοῦ, ἠσχολήθη εἰδικῶς εἰς μελέτας διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ εἶτα ἐδήλωσεν, ὅτι ἀναδέχεται τὴν διεύθυνσιν, διδομένης αὐτῷ πλήρους ἐλευθερίας ἐνεργείας. Οὕτως ὁ μὲν στρατὸς ἀπὸ τοῦ 1872 ἀπώλεσε λαμπρὸν ἀξιωματικόν, ἀλλ' ἐκέρδησεν ἡ διοίκησις ἐξοχὸν ἀνώτερον ὑπάλληλον καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Βερολίνου μεγίστην ἐγγύησιν ἀσφαλείας. Ὡς ἀνώτατος δὲ διοικητικὸς ὑπάλληλος ὁ κ. Witte, κατέστη οὐχὶ ἀπλῶς διοργανωτὴς ἀλλ' ἰδρυτὴς τοῦ σήμερον πυροσβεστικοῦ σώματος τοῦ Βερολίνου. Καίπερ δὲ εἰσαγαγὼν τὴν αὐστηροτάτην στρατιωτικὴν πειθαρχίαν εἰς τὸ σῶμα, ἀγαπᾶται λίαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ, ὧν ἀπέβη, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ψυχὴ. Πανταχοῦ ὁ ἴδιος παρῶν ἐν τῷ κινδύνῳ καὶ συγκινδυνεύων μετ' ἐκπληρσοῦσης ψυχραιμίας, ἦν μόνον ἐξόχως φιλόανθρωπα αἰσθήματα καὶ ἀπαράμιλλος γενναιότης δύναται νὰ ὑπαγορευτώσῃ, κατέστη μίαν τῶν δημοφιλεστέρων προσωποεικόντων τῆς πόλεως. Δὲν ὑπάρχει βερολιναῖος μὴ γνωρίζων αὐτόν, ἀπὸ τοῦ πρεσβυτάτου μέχρι τῶν παιδιῶν. Εἶνε δὲ ὄντως ἄξιος πάσης ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης, καθόσον ἀφοσιωθείς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, διωργάνωσεν αὐτὸ οὕτως ἐπιστημονικῶς, ὥστε σήμερον πρόκειται ὑπόδειγμα καὶ τοῖς τελειοτάτοις αὐτοῖς τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων τῆς Εὐρώπης. Ἐν τῇ ἐτησίᾳ Ἐκθέσει⁴, ἣν ἐκδίδει μετὰ πάσης ἐπιστημονικῆς σαφηνείας συντεταγμένην καὶ μετὰ μεθοδικῶς ἐκτεθειμένων στατιστικῶν πληροφοριῶν καὶ γραφικῶν στατιστικῶν πινάκων, βλέπομεν κατ' ἔτος σχεδὸν ἀναγραφόμενα τοιαῦτα τινὰ περίπου: « Εἰδικὰς πληροφορίας περὶ τοῦ σώματος ἔλαβον δι' αὐτοπροσώπου ἐπιθεωρήσεως οἱ διευθυνταὶ τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων Λονδίνου, Βρυξελλῶν καὶ Πράγας. » (Ἔτος 1883, σελ. 83)

Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ ὀργανισμοῦ

⁴ Bericht über die Verwaltung der Feuerwehr und des Telegraphen von Berlin.

τοῦ σώματος εἶνε τάδε. Ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου διηρέθη εἰς τέσσαρας περιφέρειας, εἰς ἐκάστην τῶν ὁποίων ἰδρύθη ἐν κεντρικὸν ἰκατάστημα. Ἐν τοῖς κεντρικοῖς τούτοις σταθμοῖς, καθὼς καὶ εἰς τὸ πέμπτον κεντρικὸν κατάστημα, ἐν ᾧ εὐρίσκονται καὶ τὰ γραφεῖα τῆς διευθύνσεως μετὰ τῆς κατοικίας τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, στρατωνίζονται δύο οὐλαμοὶ μετὰ μιᾶς ἀτμοκινήτου ἀντλίας, μιᾶς χειροκινήτου καὶ τῶν ἀναγκαιούντων αὐταῖς ἐξαρτημάτων, ἤτοι ἵππων, ἀμαξῶν ὑδροφόρων, ἀμαξῶν διὰ κλίμακας, ἐργαλεῖα καὶ σκευὴ, ἀμαξῶν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνδρῶν κλπ.

ὑπὸ ἕκαστον τῶν πέντε τούτων κεντρικῶν καταστημάτων ὑπάγονται δύο μικρότεροι σταθμοί, ἐν οἷς σταθμεύουσιν ἀνά εἰς οὐλαμὸς μετὰ μιᾶς χειροκινήτου ἀντλίας καὶ τῶν παρακολουθημάτων. Ὡστε ἐν συνόλῳ ὑπάρχουσι διεσπαρμένοι ἀνά τὴν πόλιν κατὰ συμμετρουσὶ ἀποστάσεις δεκαπέντε σταθμοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ἐκαστος δὲ τούτων ἔχει ἰδίαν τηλεγραφικὴν συσκευὴν, οὕτως ὥστε εὐθὺς ὡς δηλωθῆ πῦρ, ἠχθεῖ πρῶτον μὲν προειδοποιητικὸς τηλεγραφικὸς κῶδων εἰς πάντας τοὺς σταθμοὺς ταυτόχρονως, εἶτα δὲ ἐπακολουθεῖ τηλεγράφημα ἀγγέλλον πῦρ μέγα, μέτριον ἢ μικρόν, τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας ἐν ᾗ ἐξερράγη. Ὁ ἀρμόδιος σταθμὸς λαμβάνει ἀμέσως πρῶτος τὸ τηλεγράφημα, ὅπερ εἰς πάντας τοὺς σταθμοὺς καθ' ὅλην τὴν πόλιν φθάνει ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας. Ὁ σταθμὸς λοιπὸν ἐκεῖνος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀποστέλλει ἀνδρας μετ' ἀντλίας πάντοτε, καὶ ἂν ἀκόμη τὸ πῦρ ἐδηλώθῃ μικρόν. Ἀναλόγως δὲ τῶν διαστάσεων τοῦ πυρὸς εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ συντρέξωσιν ἐπικουρικῶς πρῶτον μὲν ὁ κεντρικὸς σταθμὸς τῆς περιφέρειας, εἶτα δὲ ὁ ἕτερος τῶν μικρῶν ἢ καὶ οἱ δύο, ἂν τὸ πῦρ ἐξ ὑπαρχῆς ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κεντρικοῦ, τελευταῖον δὲ καὶ αἱ γείτονες περιφέρειαι, ὅπερ ὅμως οὐδέποτε σχεδὸν μέχρι τοῦδε συνέβη. Ἡ ὑπηρεσία εἶνε οὕτως ὀργανισμένη, ὥστε εἰς πᾶσαν εἰδοποίησιν πυρὸς, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ δοθῆ διαταγὴ, ὁ ἀρμόδιος σταθμὸς προβαίνει εἰς τὸ ἔργον ἢ βοηθοῦσιν οἱ ἄλλοι ἄνευ ἀνταλλαγῆς ὀδηγιῶν καὶ ἐκ μόνης τῆς τηλεγραφικῆς εἰδοποιήσεως. Ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀγγελίας ἐκ τοῦ τόπου τῆς πυρκαϊᾶς μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ἀφίξεως ἑνὸς πλήρους καὶ αὐθυπάρκτου τμήματος τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος ὑπελογίσθη διὰ τὸ ἔτος 1883 κατὰ μέσον ὄρον εἰς πρῶτα λεπτὰ 10,06, ἀλλ' ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς τηλεγραφικῆς εἰδοποιήσεως εἰς τὸν σταθμὸν μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς

⁴ Ὡς μέγα πῦρ ὀρίζεται ἐκεῖνο πρὸς τὴν καταπολέμησιν τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐνεργήσωσι κατ' ἐλάχιστον ὄρον δύο ἀντλίας, ὡς μέτριον, ἐκεῖνο δι' ὃ πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ μία τοῦλάχιστον ἀντλία, καὶ ὡς μικρὸν τὸ μὴ ἀπαιτοῦν τὴν ἐνεργεῖαν οὐδεμιᾶς ἀντλίας (σελ. 61).

άντλιας μετά τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τοῦ τόπου ὑπελογίσθη κατὰ μέσον ὄρον εἰς πρῶτα λεπτά 6,28. Ἦνπερ περιέργον, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος, ὁ μεσολαβῶν μέχρι τῆς παροχῆς ἀποτελεσματικῆς βοήθειας, περιορίζεται κατ' ἔτος δευτερόλεπτά τινα, μέχρις οὐ φθάσῃ εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Witte ὀριζόμενον ὡς ἐπαρκεῖν χρονικὸν διάστημα, ὅπερ οὗτος ὑπολογίζει εἰς πρῶτα λεπτά 11—11, 50, κατ' ἀνώτατον ὄρον ἀπαιτούμενα ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀνεχώρησεν ἡ εἰδησις ἐκ τοῦ τόπου τῆς πυρκαϊᾶς μέχρι τῆς ἀφίξεως αὐθυπάρκτου τμήματος τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος εἰς τὸ ἀπώτατον σημεῖον ἐκάστης περιφέρειας. Διαιρεῖ δὲ τὸν χρόνον οὕτως:

- 5 πρῶτα λεπτά μέχρις οὐ διαδοθῇ ἡ τηλεγραφικὴ εἰδησις εἰς ὅλους τοὺς σταθμούς
 1 ἐν καιρῷ ἡμέρας ἢ 1 1/2 ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ ζευξίν καὶ ἔξοδον 1.
 5 μέχρι τῆς ἀφίξεως ἀντλίας μετ' ἀνδρῶν εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς.

11 ἢ 11 1/2 ἐν ὄλῳ κατ' ἀνώτατον ὄρον 2.

Εἰς τοὺς διστάζοντας νὰ πιστεύσωσι τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον τοῦ κ. Witte παραθέτω τὰς ἀκολούθους σημειώσεις. Κατὰ τὸ 1883 ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς εἰδήσεως ἐκ τοῦ τόπου τῆς πυρκαϊᾶς μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ἀφίξεως αὐθυπάρκτου τμήματος τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος κατηγλώθησαν:

Ἀριθμὸς πυρκαϊῶν καθ' ἃς ἐπετεύχθη τὸ ἀπέναντι χρονικὸν διάστημα.	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
Χρονικὸν διάστημα εἰς πρῶτα λεπτά.	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω

Οὕτως ὥστε εἰς τὰς 640 πυρκαϊᾶς ἐκ τῶν 711 τοιούτων, εἰς ἃς παρευρέθη κατὰ τὸ 1883 πυροσβεστικὸν ἄγημα, ἐπετεύχθη ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ κ. Witte στηριζόμενος εἰς τὴν συντόμευσιν τοῦ χρόνου, ἣν ἐκέρδισεν ὄχι μόνον διὰ τοῦ νέου συστήματος τῆς ἐπιστάξεως, ὅπερ εἰσήγαγε καὶ ὅπερ δὲν ἐμποδίζει τοὺς ἵππους νὰ μένωσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπισεσαγμένοι, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν νέων μηχανισμῶν ἀπλουστάτης καὶ στερεωτάτης ζεύξεως καὶ πρὸ πάντων διὰ τοῦ πλέγματος τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων, ὅπερ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος, τὰ τηλεγραφήματα τοῦ ὁποίου ὠρίσθη νὰ προτιμῶνται κατὰ τὴν διαβίβασιν τῶν τῆς Ἀστυνομίας καὶ δημαρχίας, ὧν ἡ ὑπηρεσία διὰ τοῦ αὐτοῦ τηλεγραφικοῦ πλέγματος ἐκτελεῖται.

Διότι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀρχῶν τούτων ὑπάρχει ἐν Βερολίῳ ἰδίᾳ τηλεγραφικὴ διεύθυνσις ἀπαρτιζομένη ἐκ 4 ἀνωτέρων τηλεγραφητῶν, 8 τηλεγραφητῶν, 8 βοηθῶν, 1 ὑπρέτου τοῦ

1. Σημειωτέον, ὅτι οἱ ἄνδρες ὄλων τῶν σταθμῶν τίθενται ἐπὶ ποδῶν καὶ παρασκευάζουσι πάντα πρὸς ἔξοδον ἅμα τῷ προειδοποιητικῷ κωδωνισμῷ.

2. Τούτου ὄντος τοῦ ἀνωτάτου ὄρου, ὁ μέσος θέλει περιορισθῆ εἰς 5—6 πρῶτα λεπτά, ἦτοι κατὰ 4—5 ὀλιγώτερον τοῦ νῦν.

γραφεῖου, 2 ἐπιθεωρητῶν καὶ 1 βοηθοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν λοιπὸν τῶν τριῶν τούτων ἀρχῶν τῆς πόλεως διέθετε κατὰ τὸ 1883 ἡ τηλεγραφικὴ αὐτὴ διεύθυνσις 97 μὲν σταθμούς πρὸς ἄμεσον συνδιαλεκτικὴν συγκοινωνίαν, 1 δὲ κεντρικὸν σταθμὸν. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων διὰ τὴν ἀποκλειστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος διέθετε 204 σταθμούς μετὰ 223 συσκευῶν, ὧν αἱ 47 εἶχον διατεθῆ πρὸς ἄμεσον ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀγγελίαν τῶν πυρκαϊῶν, καὶ εἶχε στήσει 37 φανούς δεικνύοντας τὸ μέρος ὅπου εὑρίσκετο τοιαύτη εἰδοποιητικὴ συσκευή, δι' ἧς οἱ πολῖται ἄνευ μεσολαβήσεως τηλεγραφητοῦ δύνανται νὰ ἀναγγείλωσι τὸ ἐξαγὲν πῦρ. Κατὰ τὸ 1883 διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ τούτου συμπλέγματος διεβιβάσθησαν ἐν ὄλῳ 216,722 τηλεγραφήματα, ἐξ ὧν διὰ τὴν τρέχουσαν μὲν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος 12,965 καὶ ἀποβλέποντα πυρκαϊᾶς μόνον 681, τὰ δὲ λοιπὰ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀστυνομίας καὶ δημαρχίας.

Ἐν γένει λοιπὸν διὰ τῆς μεμελετημένης διαιρέσεως τῆς πόλεως εἰς πυροσβεστικὰς περιφέρειας, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας, προτιμηθείσης ταύτης τῆς τηλεφωνικῆς, ὅπως ἐφαρμοζομένου οὕτω τοῦ scripta manent ἐξакριβοῦται ἡ εὐθύνη τυχόντος τινὸς λάθους, διὰ τῆς παραδοχῆς ἀπλουστάτης ζεύξεως καὶ ἐπιστάξεως, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τῆς ἀπαραμίλλου πειθαρχίας καὶ ἐντελεστάτης γνώσεως ὑφ' ἐκάστου πυροσβεστοῦ τοῦ ἰδιοῦ καθήκοντος, οὕτως ὥστε ἄνευ συγχύσεως καὶ χρονοτριβῆς νὰ ἐκτελεῖται ἀστραπιαίως ἡ ὑπηρεσία, καθωρθῶθαι νὰ ἀφικνηταὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ πυρὸς ἐπαρκῆς πάντοτε βοήθεια μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ἐν θαυμαστῇ συντομίᾳ χρόνου.

Πόσον δὲ τὸ προσωπικὸν ὄλον, δι' οὐ κινεῖται οἰονεὶ μαγικῶς ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ μηχανή; Μόνον 800 ἄνδρες! Εἰς διοικητῆς, ὁ κ. Witte, εἰς ἐπιθεωρητῆς, 4 ἀξιωματικοί, 7 ἐφεδροὶ ἀξιωματικοί, 1 ἐπιλοχίας διεθυντῆς τῆς ἀποθήκης, 1 ἐπιλοχίας ἐπὶ τοῦ ὀπλοστασίου, 5 ἐπιλοχίαι λόχων, 63 ἀρχιπυροσβέσται, 8 μηχανικοὶ τῶν ἀτμομηχανῶν, 249 πυροσβέσται, 426 ἀντληταὶ (ὧν 68 καὶ εἰς ἀμαξηλασίαν ἀσχολούμενοι) καὶ 20 ἀμαξηλάται. Τὸ οὕτως ἀπαρτιζόμενον σῶμα διαιρεῖται εἰς πέντε λόχους, ὧν ἕκαστος εἰς 4 οὐλαμούς. Ἐκαστος λόχος ἔχει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ μίαν ἀτμοκίνητον ἀντλίαν καὶ τρεῖς χειροκινήτους, ἀπασχολεῖ δὲ τοὺς μὲν δύο οὐλαμούς του μετὰ τῆς ἀτμοκίνητου ἀντλίας καὶ τῆς μιᾶς χειροκίνητου εἰς φυλακὴν παρ' ἐνὶ τῶν πέντε κεντρικῶν καταστημάτων, τοὺς δὲ ἄλλους δύο οὐλαμούς μετὰ τῶν δύο χειροκινήτων ἀντλιῶν, ἀνά ἓνα μετὰ μιᾶς ἀντλίας, παρ' ἐκάτερω τῶν δύο μικρῶν σταθμῶν, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος, ἐν ᾧ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ὁ λόχος. Ἴνα δὲ τις κα-

ταταχθῆ ὡς πυροσθέστης πρέπει α'.) νὰ ἔχη ἀφυπηρετήσῃ τοῦ στρατοῦ μὲ διαγωγὴν ἄμεμπτον β'.) νὰ γνωρίζῃ τέχνην τινά, κατὰ προτίμησιν δὲ νὰ εἶνε κτίστης, ξυλουργός, ἢ σιδηρουργός γ'.) νὰ μὴ ἔχη ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν δ'.) νὰ ἔχη ἀρχὰς γυμναστικῆς. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ πυροσθέστου ἐν τῇ φυλακῇ διαρκεῖ 48 συνεχεῖς ὥρας, μεθ' ἧς ἀπολαμβάνει 24 ὥρων ἀνάπαυσιν μόνον εἰς τὰ γυμνάσια παρευρισκόμενος. Ἐγκυμνάζεται δὲ τακτικῶς καὶ διαρκῶς εἰς πάντα τὰ καθήκοντα καὶ πάντας τοὺς κλάδους τῆς πυροσθεστικῆς οὕτως, ὥστε ἐν τῷ κινδύνῳ νὰ δύναται μετὰ γνώσεως ἀκριβοῦς νὰ παράσχη πανταχοῦ πᾶσαν βοήθειαν ἀποτελεσματικῶς.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος διατίθενται 112 ἵπποι, ὧν ἕκαστος κατὰ μέσον ὄρον ἔχει ἀξίαν μὲν 1,178 μάρκων (=1,472,50 φρ.), ἡλικίαν δὲ 8—9 ἐτῶν καὶ μέγεθος 1,75 τοῦ γαλλικοῦ μέτρου. Οἱ ἵπποι οὗτοι κατατεταγμένοι εἰς 56 ζεύγη εἶνε διηρημένοι εἰς τοὺς πέντε λόχους ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστου. Καὶ 51 μὲν ζεύγη εὐρίσκονται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπισσεαγμένα πρὸς ζεύξιν, τὰ δὲ λοιπὰ πέντε, ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῶν 56 ἐκλεγόμενα, διατελοῦσιν εἰς ἐφεδρείαν, ἐν ζεύγος παρ' ἐκάστῳ λόχῳ.

Τὸ ἐξῆς σκευὴ διαθέτει διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος: 21 μεγάλας χειροκινήτους ἀντλίας, ὧν 10 εἰς ἄμεσον ἐφεδρείαν, 17 ἀμάξας διὰ μεταφορὰν σωλῆνων, ὧν 2 εἰς ἐφεδρείαν, 4 τροχοκινήτους κάδους πάντας εἰς ἐφεδρείαν, 15 ἀμάξας πρὸς μεταφορὰν πυροσθεστῶν, ὧν 2 εἰς ἐφεδρείαν, 4 ἀμάξας ἐργαλείων, 1 ἀντλίαν μικτοῦ συστήματος δι' ἀερίου καὶ ἀτμοῦ κινουμένην, 1 προβλεπτικὸν ὕδατος καὶ σωλῆνων φορεῖον, 1 σκευαγωγὸν ἀμάξαν μετὰ σιδηρᾶς μηχανικῆς διασωστικῆς κλίμακος, 7 ἀτμοκινήτους ἀντλίας, ὧν 2 εἰς ἐφεδρείαν καὶ 8 σωληνοφορεῖα. Ἐκτὸς δὲ τούτων σημαντικὸν ἀριθμὸν προφυλακτικῶν κατὰ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ καπνοῦ στολῶν, ἀναπνευστηρίων συσκευῶν, ἀσφαλιστικῶν φανῶν, σωστικῶν συσκευῶν τοῦ Flinker καὶ ἄλλων ἐργαλείων καὶ σκευῶν.

Ἄλλ' ὄντος ἐναυθα τοῦ λόγου περὶ τῶν μηχανικῶν σκευῶν, ὀφείλω νὰ μνημονεύσω ἰδιαιτέρως δύο τιῶν. Πρῶτον τῆς σκευαγωγῆς ἀμάξης, ἧτις ὅμως καὶ ἄνδρας ταυτοχρόνως μεταφέρει πάντοτε, τῆς μετὰ σιδηρᾶς μηχανικῆς διασωστικῆς κλίμακος. Ἡ σιδηρᾶ αὕτη διασωστικὴ κλίμαξ ἀναπτύσσεται, στερεωτάτα ὀρθομένη, δι' ἀπλοστάτου τινὸς μηχανισμοῦ αὐτομάτως ἀνεγειρομένου καὶ προσαρμολομένου τῶν διαφόρων αὐτῆς τεμαχίων, εἰς ὕψος κατ' ἀρέσκειαν μέχρις 24 1/2 μέτρων ἐντὸς 4 1/2 λεπτῶν τῆς ὥρας! Δι' εὐκολωτάτης δὲ καὶ ταχύτατα ἐκτελουμένης περιστροφῆς τῆς βάσεως προφθάνει νὰ προσφέρῃ τὴν σωστικὴν αὐτῆς συνδρομὴν

καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἀπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου.

Τὸ δεῦτερον μηχανικὸν ἀντικείμενον, οὔτινος ἰδιαιτέρα μνεῖα δεόν νὰ γείνη, εἶνε ἡ δι' ἀτμοῦ καὶ ἀερίου κινουμένη ἀντλία, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ. Witte ἐπινοηθεῖσα. Ἐν ἄλλῃ ἴσως πολιτείᾳ ὁ κ. Witte, αὐτὸς ὧν ὁ διοικητὴς τοῦ σώματος καὶ ὁ μόνος μετ' αὐθεντίας εἰδικὸς καὶ ἀρμόδιος νὰ παραδεχθῆ ἢ ἀπορρίψῃ τελειοποιήσιν τινὰ τῶν ὀργάνων, θὰ εἰσήγεν ἀμέσως τὴν ἰδίαν ἐφεύρεσιν καὶ ἐξησφαλισμένον ὧν διὰ προνομίου ἐφευρέσεως (patent) θὰ κατῴρθου νὰ πλουτίσῃ ἐντὸς ὀλίγου. Ἄλλ' ὁ κ. Witte ἐφρόντισε μὲν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ διὰ τοιούτου προνομίου, τὴν περαιτέρω ὅμως συνηγορίαν περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀνέθετο εἰς τὴν εὐγλωττίαν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐστηρᾶς πειραματικῆς ἐξετάσεως. Οὕτω λοιπὸν ἐξ ὀργάνων, ὧν ἐμελετᾶτο ἢ διὰ πρώτην φορὰν εἰσαγωγή, κατορθώθη τὸ πειραματικὸν ἄγλημα συγκείμενον ἐκ τῆς σκευαγωγῆς ἀμάξης μετὰ τῆς σωστικῆς σιδηρᾶς κλίμακος καὶ τῆς σωστικῆς συσκευῆς τοῦ Flinker, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἐκ τοῦ προβλεπτικοῦ ὕδατος καὶ σωλῆνων φορεῖου, προωρισμένου διὰ τὴν πρώτην καταπολέμησιν τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τῆς δι' ἀτμοῦ καὶ ἀερίου κινουμένης ἀντλίας τοῦ κ. Witte. Τὸ πειραματικὸν τοῦτο ἄγλημα σταθμεύει ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1883 ἐν τῷ κεντρικῷ καταστήματι τῆς διοικήσεως καὶ ἐκπέμπεται εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς εἰς τὴν περιφέρειαν τούτου ἐπισυμβαινούσας πυρκαϊὰς. Ἡ ἔκθεσις μνημονεύουσα τῶν μέχρι τοῦδε τελεσθέντων πειραμάτων ἀναφέρει ὅτι πάντα τὰ μηχανήματα ταῦτα ἀπεδείχθησαν ὄντα οὕτω κατεσκευασμένα, ὥστε «δὲν προκύπτουσιν ἄξια μνεῖας βραδύτητες, αἵτινες ἄλλως εἰς ὀλιγώτερον χρονικὸν διάστημα ἠδύναντο νὰ ἐξομαλυνθῶσιν· εἰς τινὰς μάλιστα περιστάσεις τὸ πυροσθεστικὸν τοῦτο ἄγλημα ἐπετάχυνεν εἰς ἐξῆχος εὐνοϊκὸν σημεῖον τὰς πυροσθεστικὰς ἐργασίας καὶ παρουσίᾳσε σημαντικὴν ὑπεροχὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ συνήθη πυροσθεστικὰ ἄγματα». Καὶ ὅμως μεθ' ὅλα ταῦτα νῦν παρασκευάζεται ἡ εἰσηγησις μόλις διὰ τὴν γενικὴν αὐτῶν παραδοχὴν.

Τὰ κυριώτερα προτερήματα τῆς ἐφευρέσεως τοῦ κ. Witte συνοφίζονται οὕτως: Ἀφοῦ εἶνε ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀτμοκίνητος ἀντλία εἶνε ἀσυγκρίτως ἀποτελεσματικωτέρα τῆς χειροκινήτου, εὐκατῶν θὰ ἦτο νὰ εἴχομεν ἀμέσως ἀπὸ τῶν πρώτων ἐργασιῶν, ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ πυροσθεστικοῦ ἀγήματος εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς, τὴν συνδρομὴν μιᾶς ἀτμοκίνητου ἀντλίας. Ἄλλ' αἰ πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πυρός ἐργασίαι οὐδεμίαν ἐπιτρέπουσιν ἀπώλειαν χρόνου, καὶ διὰ τοῦτο, τῆς ἀτμοκίνητου ἀντλίας ἀπαιτούσης χρονικόν τι διάστημα μέχρι θερμάνσεως τοῦ ὕδατος καὶ

αναπτύξεως ἐπαρκoῦς ἀτμοῦ ὅπως τεθῆ ἡ μηχανὴ εἰς κίνησιν, ἐκ τῶν προτέρων ἀδυνάτου οὐσης διὰ πολλοὺς λόγους τῆς εἰς ἕκαστον σταθμὸν ὑπάρξεως μιᾶς ἐτοίμου ὑπὸ ἀτμὸν ἀντλίας, προτιμᾶται ἡ χειροκίνητος διὰ τὰς πρώτας πυροσβεστικὰς ἐργασίας. Ὁ κ. Witte ἐφαρμόσας γνωστὰς ἀρχὰς ἀπεσόθησε πᾶσαν ἀπώλειαν χρόνου. Διότι ἡ μηχανὴ δύναται νὰ τεθῆ εἰς κίνησιν ἅμα τῇ ἀφίξει εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς δι' ἀερίου ἀναπτυσσομένου ἐντὸς τοῦ ἀτμολέθτος. Πρὸς τοῦτο παρὰ τὸν λέβητα τῆς ἀτμομηχανῆς ἐτοποθέτησε κατὰ πλάτος δύο σιδηρᾶς φιάλας, εἰς σχῆμα σωλήνων, περιεχούσας ὀκτὼ χιλιόγραμμα ἀνθρακικοῦ ὀξέος εἰς ὑγρὰν κατάστασιν. Αἱ φιάλαι αὗται συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ ἀτμολέθτος διὰ σωλήνων. Ἀνοιγομένης τῆς ἀσφαλιστικῆς δικλειδὸς τῶν σωλήνων τούτων καὶ ἀφιεμένης οὕτως ἐλευθέρως τῆς εἰσπληθῆσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἐντὸς τοῦ ἀτμολέθτος, ἀναπτύσσεται ἐκεῖ αὐτοστιμμεῖ ἀέριον μέχρι τεσσάρων κυβικῶν μέτρων, ὅπερ παράγει κινήτηριον δύναμιν 80—90 ἀτμοσφαιρῶν. Ὑπολογισθείσης δὲ τῆς διαρκείας τῆς κινήτηριου ταύτης δυνάμεως, ἀπεδείχθη ὅτι αὕτη ἐξαρκεῖ μέχρι οὗ ὁ μηχανικὸς παρασκευάσῃ διὰ τοῦ πυρός ἀτμὸν, ὅτε ἡ μηχανὴ ἐξακολουθεῖ ἄνευ διακοπῆς νὰ κινῆται, οὐχὶ πλέον δι' ἀερίου, ἀλλὰ δι' ἀτμοῦ. Εἶνε περιττὸν νὰ ὑποδείξω ἐνταῦθα τὴν σημαντικὴν τῆς ἐπινοήσεως, ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἀπεδείχθησαν πολὺ ἀνώτερα ἢ ὡς μετριοφρόνως περιγράφονται ἐν τῇ Ἐκθέσει διὰ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν φράσεων.

Ποία εἶνε τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως τοῦ οὕτως ὀργανισμένου καὶ διὰ τόσῃ τελειῶν ὀργάνων ἐφωδιασμένου πυροσβεστικοῦ τούτου σώματος ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐξῆς ὀλίγα στατιστικὰ σημειώσεις. Κατὰ τὸ 1883 συνέθησαν ἐν Βερολίνῳ 1923 πυρκαϊαί, ἐξ ὧν εἰς 711 μόνον παρέστη ἀνάγκη νὰ προσκληθῶσι πυροσβέσται, τῶν λοιπῶν μικρῶν πυρῶν ἀποσβεσθεισῶν ἄνευ πυροσβεστικῆς βοήθειας ὑπὸ τῶν ἐνοίκων, καὶ ἐκ τῶν 711 πάλιν μόνον εἰς 128 παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσωσιν ἀντλίας. Ἐκάστη τῶν 711 πυρκαϊῶν ἀπεσβέσθη κατὰ μέσον ὄρον εἰς χρονικὸν διάστημα 58 λεπτῶν τῆς ὥρας. Καὶ εἰδικώτερον, ὁ μέσος ὄρος τοῦ δαπανηθέντος χρόνου πρὸς ἀπόσβεσιν μεγάλων μὲν πυρκαϊῶν ἦτο ὡραὶ 5, 20', μετρίων δὲ ὡραὶ 1,46' καὶ μικρῶν μόνον λεπτὰ 42. Ἐν συνόλῳ αἱ 711 αὗται πυρκαϊαὶ ἀπεσβέσθησαν εἰς χρονικὸν διάστημα 692 ὡρῶν καὶ 34 λεπτῶν.

Καὶ ἐπειδὴ περιεπλέχθημεν εἰς στατιστικὰς πληροφορίας, αἵτινες τόσοον εὐχαρίστως ἀναγινώσκονται καὶ ὧν βρίθει ἡ Ἐκθεσις, ἢν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῶν ὑπολογισμῶν πάντων παρὰ τῆς πυροσβεστικῆς

σώματι τοῦ Βερολίνου φθάνει εἰς τοιοῦτο σημεῖον ὥστε ὑπελογίσθη ἔτι καὶ τὸ ὕδωρ ὅπερ ἐκ τῶν τῆς πόλεως ὑδραγωγείων καὶ φρεάτων καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν τοιούτων ἐδαπανήθη πρὸς ἀπόσβεσιν ἐκάστης πυρκαϊᾶς. Ἐχρηιάσθη λοιπὸν διὰ τὰς 128 πυρκαϊᾶς, καθ' ἃς αἱ ἀντλίας ἐνήργησαν 6,196,464 λίτραι ὕδατος, ἦτοι δι' ἐκάστην πυρκαϊάν, εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ὁποίας ἐνήργησαν ἀντλίας, ἐξωδεύθησαν 48,410 λίτραι ὕδατος κατὰ μέσον ὄρον. Σημειωτέον δὲ ὅτι διὰ τὰς 21 πυρκαϊᾶς ἐκ τῶν 128 ἐδαπανήθησαν τὰ 95,56 ἑκατοστὰ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τοῦ δαπανηθέντος ὕδατος ἕνεκα τῶν κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας διαστάσεων τοῦ πυρός.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων βεβαίως τῆς δραστηριότητος καὶ τελειότητος τοῦ σώματος τούτου πρέπει νὰ θεωρηθῆ καὶ τὸ ὅτι καίτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν πυρκαϊῶν ἐν γένει κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1873 δεκαετιᾶν αὐξάνει κατ' ἔτος σπουδαίως, ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν μεγάλων καὶ μετρίων πυρκαϊῶν βαθμιαίως ἐλαττοῦται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅπερ ἀποδεικνύει, πόσον ἀποτελεσματικῶς οἱ πυροσβέσται τοῦ Βερολίνου περιορίζουσι τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πυρός. Ὁ κατωτέρω πίναξ ἐμφαίνει τὸν ἐξ ἐκάστης κατηγορίας πυρκαϊῶν ἐτήσιον ἀριθμὸν αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

ΕΤΗ	ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ ΕΠΙ ΤΟΙΣ 100 ΕΞ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΥΡΚΑΙΩΝ ΕΤΗΣΙΩΣ			
	Μεγάλα	Μέτρια	Μικρά	Ἄθροισμα
1873	4,9	8,3	86,8	100
1874	4,7	7,9	87,4	100
1875	3,8	5,6	90,6	100
1876	2,2	5,2	92,6	100
1877	2,2	3,8	94,0	100
1878	1,8	4,2	94,0	100
1879	1,8	3,4	94,8	100
1880	2,0	3,9	94,1	100
1881	2,1	3,6	94,3	100
1882	1,5	4,5	94,0	100
Ἐν ὄλῳ κατὰ τὴν δεκαετιᾶν	27,0	50,4	922,6	1000

Ἦτο δὲ φυσικόν, ὅτι τοιαῦτα εὐάρεστα ἀποτελέσματα ἐμελλον νὰ ὠφελήσωσι καὶ τὰς πυροσφαιλιστικὰς ἐταιρίας. Ὄντως δὲ αἱ ἐν συνόλῳ ἀποζημιώσεις πασῶν τούτων περιορίσθησαν κατὰ τὸ 1883 διὰ μὲν τ' ἀκίνητα εἰς 82 Pfennige (ἐν Pfennig=1,25 τοῦ ἑκατοστοῦ τοῦ φράγκου) ἐπὶ 1000 μάρκων τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τῶν ἀσφαλειῶν, διὰ δὲ τὰ κινήτὰ εἰς 61 Pfennige ἐπὶ 1000 μάρκων τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τῶν ἀσφαλειῶν. Οὕτω βεβαίως ἐξηγοῦνται καὶ τὰ μεγάλα μερίσματα, ἅτινα αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι ἐν Γερμανίᾳ, μεθ' ὄλην τὴν ἀπίστευτον πληθὺν τοιούτων, διανέμουσι τοῖς μετόχοις αὐτῶν. Εὐνόητον δὲ, ὅτι τὰ κέρδη ταῦτα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαφύγωσι τὴν προσοχὴν τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως, ἣτις σήμερον μελετᾷ τὴν ἐκπολιτείασιν

(Verstaatlichung) τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐν γένει ἐταιριῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ οἰκονομολογικοῦ προγράμματος τοῦ Βίσμαρκ.

Πόση ἡ δαπάνη διὰ τὴν συντήρησιν τοιοῦτου σώματος; ἤθελέ τις βεβαίως ἐρωτήσῃ. Εἰς 1,327, 548 μάρκων ἀνήλθον αἱ δαπάναι αὐταὶ κατὰ τὸ 1883 ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα, εἰς δὲ ποσὴν προσθετόν καὶ 59,054 μάρκα διὰ τὰς δαπάνας τῶν τηλεγράφων τῆς πόλεως· ὥστε ἐν συνόλῳ 1,386,602 μάρκα ἀπαιτοῦνται δι' ὅλην τὴν τελειότητα ταύτην. Ὁμολογήσωμεν, ὅτι εἶνε πολὺ ὀλίγα!

Πρὶν καταλήξω δέον ν' ἀναφέρω ὅτι οἱ πυροσβέσται τοῦ Βερολίνου κατὰ τὸ 1883 προσέφερον ἀποτελεσματικῶς τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, ἐκτὸς πυρκαϊῶν, εἰς 32 περιπτώσεις καθ' ἃς ἐπρόκειτο νὰ ἐκθάψωσι καταπλακωθέντας ἀνθρώπους, ἢ νὰ κρημνίσωσιν ἐπικινδύνους οἰκοδομάς, ἢ νὰ κενώσωσι πλημμυρῆσαντας γώρους, ἢ ἄλλα παρόμοια νὰ ἐπιχειρήσωσι. Ἐπίσης ἰδιαίτερας μνείας ἄξιον εἶνε, ὅτι θύματα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ καθήκοντος ἀριθμεῖ ἐν ἔτει 1883 τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τρεῖς μὲν νεκροὺς ἐπὶ τοῦ τόπου τοῦ πυρός, ὧν εἰς ἀξιωματικὸς, ἕξ δὲ πληγωμένους, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπικινδύνως.

Με τὴν σημείωσιν ταύτην τῶν ἀτυχῶν ἀλλ' εὐγενῶν θυμάτων ἤθελον κλείσει τὸ ἀρβίδιον τοῦτο, ἂν δὲν ἐνόμιζα ὅτι δέον νὰ μνημονεύσω καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ ὁ ἡγεμονικὸς οἶκος τῆς Πρωσίας, αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ πολῖται, δεικνύουσι ὑπὲρ τῶν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ πλησίον προκινδυνουόντων ἀνδρῶν. Οὕτως ἡ μὲν αὐτοκράτειρα δέχεται κατ' ἔτος τὸν διοικητὴν κ. Witte εἰς ἀκράσιον, παρουσιάζοντα αὐτῇ τοὺς ἐκ τοῦ σώματος διακριθέντας ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ, πάντες δ' οὗτοι λαμβάνουσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων χειρῶν τῆς πολυτίμα ἐνθυμήματα. Εἰς τὴν ὥραίαν ταύτην τελετὴν παρίσταται πάντοτε ὁ γέρον αὐτοκράτωρ καὶ ἄλλα μέλη τῆς ἡγεμονικῆς οἰκογενείας. Μεθ' ὑπερηφανείας ἀφ' ἑτέρου ὁ διάδοχος ὁδηγεῖ πάντοτε τοὺς ἐν Βερολίνῳ ξενιζομένους βασιλεῖς καὶ πρίγκιπας εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ σώματος καὶ ἐπιδεικνύει αὐτοῖς τὴν τελειότητα πάντων. Τοιαύτας ἐπιθεωρήσεις ἐποίησαντο κατὰ τὸ 1883 οὐκ ἰδίον συνεχῶς ὁ διάδοχος, οἱ υἱοὶ του καὶ ἄλλοι Γερμανοὶ πρίγκιπες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ξένων ὁ πρίγκιψ τῆς Οὐαλλίας, ὁ διάδοχος τοῦ αὐστριακοῦ θρόνου, ὁ δούξ τοῦ Connaught καὶ ἄλλοι. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἡθικῶν τούτων ἀμοιβῶν, χρηματικὰ βραβεῖα ἀπονέμουσιν ἐκάστοτε τοῖς διακριθεῖσιν ἐκ τοῦ σώματος ἢ δημαρχία τοῦ Βερολίνου καὶ αἱ διαφοροὶ ἐταιρίαι.

Τοιοῦτο ἐν σκιαγραφίᾳ τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τῆς γερμανικῆς πρωτεύουσος. Καὶ προκειμένου νὰ καταλήξω ἐνταῦθα, οὐδένα ἄλλον ἐπίλο-

γον εὐρίσκω ἀρμοδιώτερον, ἢ τὴν εὐχὴν, ν' ἀποκτήσωσί ποτε αἱ Ἀθηναίαι τοιαύτην τινὰ τελειότητα.

Ἐν Βερολίνῳ.

ΑΡΙΣΤΕΪΔΗΣ Ν. ΡΟΥΚΗΣ

ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚῃ ΧΩΡᾷ

ΕΞ ΟΔΟΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Γ'

Ἀπὸ Τυρνόβου εἰς Ρουστσοῦκιον.

Ἀμαξιτὰ ὁδοὶ ἐν Βουλγαρίᾳ. — Ὀφει τοῦ ἐδάφους ἐκεῖθεν τοῦ Τυρνόβου. — *Μπέλλα*. — Γενικὸν στρατηγεῖον ἐπὶ τοῦ πολέμου. — Ἡ μεγάλη γέφυρα τοῦ Γιάντρα. — Ὁ Μακεδὼν ἀρχιτέκτων. — Τὸ δάσος τῆς Μπέλλας. — Τὸ φάσμα τῶν λησιῶν. — Οἱ φόβοι ἐνὸς ἀξιωματικοῦ. — Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὀροφυλακῆς. — « Ἄς σάμε Τερρογόρσκη ». — Ἀνδραγάθημα τοῦ ἀξιωματικοῦ. — Τρεστενίχ. — Ἐμπροσθεν τοῦ Ρουστσοῦκιου. — Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου μου. — Τὸ Ρουτσοῦκιον. — Ἡ μεγάλη ὁδός. — Ἐν ἱστορικὸν αὐτῆς. — Εἰς πασσᾶς καὶ εἰς Ρωμῆος. — Ἡ εἰκὼν τῆς πόλεως. — Ἐπιστροφή εἰς Ἀθήνας.

Ἀπὸ Τυρνόβου εἰς Ρουστσοῦκιον εἶνε δρόμος δύο ἡμερῶν ἀκόμη. Δὲν ἐνθυμούμαι ἀκριβῶς πόσων χιλιομέτρων, διότι ὑπάρχει ἀμαξιτὸς καὶ κατ' ἀποστάσεις σημειοῦνται τὰ χιλιόμετρα. Οἱ Τούρκοι, ἂν δὲν ἐπράξαν ἄλλο τι ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἴσως ἄλλο τὸ πρακτεῖον πλὴν τῆς καλῆς διοικήσεως, ἥτις ὅμως καὶ αὐτὴ εἶνε ζήτημα ἂν θὰ ἤρκει πλέον εἰς τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, ἐφρόντισαν τοῦλάχιστον νὰ κατασκευάσωσιν ὁδοὺς μεταξὺ τῶν κυριωτέρων αὐτῆς κέντρων, συμποσομένας ἐν τῷ συνόλῳ εἰς 890 χιλιόμετρα. Ἀμφιβάλλεται ἂν οἱ ἐλευθερωθέντες ἤδη Βούλγαροι προσέθηκαν ἕκτοτε καὶ δέκα μόνον, ἵνα συμπληρώσωσι τὰ 900. Τούτου λεχθέντος ἐν παρόδῳ, ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν ἡμῶν καὶ ἐξακολουθοῦμεν τὴν πορείαν.

Δύο ἡμερῶν δρόμος· ἐπτὰ ὥρῶν τὴν πρώτην καὶ ἐννέα τὴν δευτέραν ἐφ' ἀμάξης, καὶ οὐδὲν τὸ θελκτικόν. Μετὰ τὴν ἔξοδον ἀπὸ τῆς βορείας στενοπορίας τοῦ Τυρνόβου ἄρχεται πλέον ἡ ἀγροικότερα φύσις καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι Ρουστσοῦκιου. Αἱ πεδιάδες δὲν εἶνε πλέον πεδιάδες, ἀλλ' ἀνώμαλα ἐδάφη τραχέως καλλιεργημένα καὶ τὰ ὅποια κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν — εἶνε 29 Σεπτεμβρίου — μὲ τοὺς θερισμένους ἀγρούς, τὰ ξηρὰ στελέχη τῶν ἀραβοσίτων καὶ τὰς ἀνηρότους ἐκτάσεις ἀναδύουσιν ὡς κεφαλὴ κοζάκων μὲ τὴν φρικτώσαν κόμην ὕστριχος. Μόλις κατ' ἀποστάσεις τὸ ἔδαφος ἀνυψοῦται χαίνως ἵνα σχηματίσῃ λοφίσκον τινὰ, ὁ ὅποιος ὅμως πόρρω ἀπέχει ν' ἀναπαρστήσῃ τὰς μικρὰς ἐκείνας ἀναδύσεις τῶν διακλαδῶσεων τοῦ Αἴμου μὲ τὴν σφριγῶσαν αὐτῶν βλάστησιν, καὶ ἐπαναπίπτει πλαδαρὸς εἰς τὴν πρώτην τοῦ κατάστασιν. Δένδρα σπάνια, καὶ σχεδὸν οὐδέν. Μόλις ἐν ἡ δύο χωρία, τὰ πρῶτα ἀπὸ